

2 жовтня 2024 року в онлайн-форматі відбувся організований Національною історичною бібліотекою України **Круглий стіл «Сила бібліотек: збереження локальної історії у контексті сучасних подій»**.

У заході взяли участь представники державних органів влади, наукових закладів, бібліотек національного, регіонального рівнів та закладів освіти.

У межах Круглого столу обговорили питання важливості **літописів бібліотек**, як складової регіональної історії, а також поділились досвідом створення **бібліотечних хронік воєнного часу**.

Досвідом написання літопису книгозбірні поділилась директорка Рівненської обласної універсальної наукової бібліотеки, кандидатка історичних наук **Валентина Ярощук**, яка підкреслила важливість збереження історії книгозбірень, відзначила, що бібліотека є базисом культури та частиною історії регіону, а також наголосила на важливості створення електронних архівів з історії бібліотек, які забезпечують більше можливостей для збереження документів, особливо, в сучасних умовах.

Євгенія Бережок, зав. відділу краєзнавства «Одесика» Одеської національної наукової бібліотеки під час презентації звернула увагу на те, що історія бібліотеки є відображенням суспільного розвитку краю і країни в цілому.

Надія Синиця, учений секретар Хмельницької ОУНБ, презентувала літопис бібліотеки у форматі віртуального музею, що є довгостроковою стратегією вивчення історії книгозбірні.

Підсумовуючи досвід провідних бібліотек, організатори Круглого столу відзначили, що бібліотечні фахівці акумулюють різні методи та підходи у збереженні історії книгозбірень: від друкованих видань до інтерактивних електронних ресурсів та запропонували колегам враховувати і застосовувати подібний досвід у своїй роботі.

Обговорення другої теми круглого столу відкрила **Руслана Маньковська**, керівник Центру досліджень історико-культурної спадщини України Інституту історії України НАН України, доктор історичних наук, професор, яка ознайомила учасників круглого столу з проектною діяльністю щодо фіксації пошкоджених та зруйнованих об'єктів нерухомої культурної спадщини України під час війни та наголосила на ролі державних та міжнародних установ у цій роботі. Зокрема, відзначила, що проєкт Центру досліджень історико-культурної

спадщини України Інституту історії України НАН України, який реалізується спільно з НІБУ – «Каталог пам'яток нерухомої спадщини, втрачених або пошкоджених піл час російсько-української війни 2022-2023 років» може стати основою для звинувачувального документа в міжнародних судах щодо культурних злочинів росії.

Ольга Михайлова, завідувача науково-методичного відділу НІБУ доповнила доповідь Р. Манськовської щодо спільного проекту та розповіла про методичні аспекти його реалізації.

Марина Цінська, завідувача сектору аналізу та методичного супроводу краєзнавчої бібліотечної діяльності НІБУ узагальнила досвід обласних універсальних наукових бібліотек щодо фіксації та документування подій війни на основі інформаційно-аналітичних оглядів, підготовлених Національною історичною бібліотекою України. Вона акцентувала, що провідні регіональні бібліотеки є не лише хранителями історичної пам'яті, а й активними учасниками її формування в сучасних умовах.

Ольга Покропивна, завідувача сектору історико-краєзнавчих інформаційних ресурсів НІБУ нагадала про актуальність електронного краєзнавчого мультиресурсу Національної історичної бібліотеки України «Історія міст і сіл України» ; наголосила на важливості систематичної популяризації довготривалих проєктів, як приклад – започаткований у 2024 року проєкт «Інформаційний цикл дописів «Історія міст і сіл України. Зруйновані війною», перші два випуски якого присвячені м. Оріхів Пологівського району Запорізької області та м. Соледар Бахмутського району Донецької област.

Олег Дьомін, завідувач сектору науково-дослідної роботи Одеської національної наукової бібліотеки, доктор історичних наук, професор на прикладі літопису Одеської міської публічної бібліотеки (нині – Одеська національна наукова бібліотека) зазначив, що бібліотечні архівні документи «відзеркалюють відлуння війни» та провів паралелі між подіями Першої світової війни та сучасними викликами в країні.

Досвідом збереження локальної історії під час російсько-української війни у регіоні поділилася **Оксана Трухан**, завідувача відділу обслуговування учнів 5-9 класів Чернігівської обласної бібліотеки для дітей. Вона розповіла про проєкти, які реалізує бібліотека, що висвітлює автентичну картину подій очима земляків: «Скорботні жнива війни», платформа «Історії війни», «Пережите. Спогади про життя під час війни».

Раїса Щербан, головна бібліотекарка відділу інформаційних технологій та електронних ресурсів Рівненської обласної універсальної наукової

бібліотеки повідомила, що з 2015 року веде пошукову роботу та узагальнює відомості на окремій сторінці сайту «Революція гідності. Війна. Рівненщина» про загиблих героїв-краян, учасників російсько-української війни.

Інна Павленко, завідувача відділу проєктного менеджменту Запорізької ОУНБ поділилася досвідом розробки і реалізації проєкту «Галерея історій» та планами про його подальший розвиток. Цей мультимедійний проєкт спрямовано на збереження спогадів місцевих мешканців про події російсько-української війни.

Ірина Дементьєва, завідувача відділу науково-методичної роботи Миколаївської ОУНБ розповіла про проєкт «Чорний альбом постраждалих бібліотек Миколаївської області», який відображає втрати бібліотек Миколаївщини від воєнних дій та окреслила проблеми, пов'язані з їх відновленням.

Отже, під час Круглого столу було висвітлено кращі сучасні бібліотечні практики у збереженні локальної історії, зокрема, підготовці літописів книгозбірень, а також розглянуто роль бібліотек як центрів збереження історичної документальної спадщини у воєнний час.

За **результатами** проведення Круглого столу рекомендовано: бібліотекам продовжити роботу з фіксації подій російсько-української війни, використовуючи успішні практики провідних бібліотек України; Національній історичній бібліотеці України продовжувати моніторинг краєзнавчої діяльності бібліотек України, узагальнювати кращий досвід та поширювати його, а також продовжити практику проведення краєзнавчих науково-практичних конференцій, семінарів.